

MAA-AINESLUPA 2023-04; Tornator Oyj, Y:0162807-8

Asia

Maa-aineslupa ja toiminnan aloittamislupa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Luvanhakija

Tornator Oyj, Kalevalantie 13, 82900 Iloantsi

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain 4 §:n 1. momentin perusteella maa-aineslaissa tarkoitettuun ainesten ottamiseen on saatava lupa. Maa-aineslain 7 §:n 1. momentin mukaan luvan ainesten ottamiseen myöntää kunnan määräämä viranomainen, jona Iloantsin kunnassa toimii kuntaympäristölautakunta.

Kiinteistö- ja sijaintitiedot

Alue sijaitsee Iloantsin Kivilammella Yläjoensärkän jatkeessa kiinteistöllä Kivilammenkorpi 146-409-4-0. Kohteen koordinaatit ovat ETRS-TM35FIN N:6971420 E:716880.

Asian vireilletulo ja aikaisemmat luvat

Maa-aineslupahakemus on tullut vireille 6.3.2023. Alueella ei ole aiemmin ollut maa-ainesten ottotoimintaa.

Hakemuksesta

Pohja- ja pintavesitiedot

Suunnitelma-alue ei sijoitu ympäristöhallinnon luokittelumalle pohjavesialueelle. Lähin luokiteltu pohjavesialue on Lietelampi (07146032), joka sijaitsee noin 0,1 kilometrin etäisyydellä etelän suunnassa. Suunnitelma-alueen rajauksen sisäpuolella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia tai havaittu maastokäynnin aikaan lähteitä tai talousvesikaivoja. Alueelle on asennettu pohjavesiputki, jossa vedenkorkeus N2000+169,25 (8.2.2023).

Luonnontilaisia pienvesiä tai puroja ei ole suunnitelma-alueella. Lähin virtavesikohde on länsipuolella virtaava Yläjoki, jonne on matkaa 70...120 metriä suunnitelma-alueen reunasta. Lähin pintavesikohde on lounaispuolella noin 430 m etäisyydellä sijaitseva lampi.

Kaavoitus

Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa alueelle ei kohdistu merkintöjä. Tarkempaa kaavaa alueella ei ole.

Nykytilanne alueella

Alueella ei ole aiempaa maa-ainesten ottotoimintaa. Alue on normaalia, osin harvennettua metsätalousmaata.

Suunniteltu ottotoiminta

Ottaminen etenee siten, että toiminnan etenemisen mukaan alueen puusto raivataan pois ja pintamaat sekä hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset poistetaan alueelta ja läjitetään ottamisalueen reunoille käytettäväksi alueen maisemointiin.

Asian työstäminen

Kuuluttaminen

Asiasta kuulutettiin Pogostan Sanomissa 23.3.2023 ja kunnan nettisivuilla 23.3.2023-24.4.2023 välisenä aikana.

Naapureiden muistutukset, muut mielipiteet

Muistutuksia tahi mielipiteitä ei kuulutusaikana lupaviranomaiseen tullut.

Lausunnot

Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella maa-aineksen otolla ei ole maa-ainelain 3 §:n tarkoittamia rajoituksia ainesten ottamiselle.

Lausunnon mukaan lupamääräyksissä olisi kuitenkin huomioitava ainakin seuraavat seikat:

- *Koskematonta maa-ainesta tulee jättää kaikissa olosuhteissa ylimmän todetun luonnollisen pohjavesipinnan päälle pohjavesialueiden ulkopuolella vähintään 2 metriä paksu suojakerros. Alueelle tulee asentaa pohjaveden pinnantason tarkkailuun soveltuva havaintoputki. Pohjaveden korkeustaso on luotettavasti todennettava mittamalla pohjaveden pinnantaso kahdesti vuodessa. Tulokset havainnoista toimitetaan kerran vuodessa luvan myöntäneelle viranomaiselle.*
- *Öljytuotteiden käsittelyssä on edellytettävä kahdenkertaista suojausta. Alueella mahdollisesti säilytettävät öljytuotteita sisältävät säiliöt ja koneiden tankkauspaikka on sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla mahdollisten valumiin pääsyn estämiseksi pohjaveteen. Säiliöiden on lisäksi oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.*
- *Alin ottotaso on merkittävä selvästi maastoon.*
- *Merkittäviä konekaluston huolto- ja korjaustöitä ei saa suorittaa alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä.*
- *Ottoalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkitoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa kuitenkaan varastoida alueella.*
- *Jälkihoito on tehtävä vaiheittain ottotoiminnan edetessä. Jälkitoimenpiteisiin on kiinnitettävä erityistä huomiota. Ottoaluetta maisemoitaessa voidaan sopiviin kohtiin rinteiden yläreunaan jättää paahdelajistolle sopivia lounaaseen – etelään suuntautuvia paisteisia rinteitä, jotka jätetään metsittämättä.*
- *Sora-alueella mahdollisesti pesivien erittäin uhanalaisten (EN) törmäpääskyjen pesimisrauha turvataan välttämällä toimintaa yhdyskunnan pesäkolojen lähistöllä pesimäaikana.*
- *Ottomääristä on toimitettava tiedot vuosittain NOTTO rekisteriin ja luvanmyöntäjälle annettujen ohjeiden mukaan.*

Tarkastukset

Alueelle on lupaviranomaisen toimesta suoritettu tarkastuskäynti 31.5.2023. Alueelle on asennettu suunnitelmassa esitetty pohjaveden tarkkailuputki. Pohjaveden korkeus N2000+169,21.

Lupaviranomaisen ratkaisu

Päätösesitys

Maa-aineslain 7 §:n tarkoittamana lupaviranomaisena Ilomantsin kunnan kuntaympäristölautakunta myöntää hakijalle maa-aineslain 555/1981 mukaisen maa-aineslupan nro 2023-04 Ilomantsin kunnan Kivilammen kylään kiinteistölle Kivilammenkorpi (146-409-4-0), esitetyn hakemuksen ja suunnitelman mukaisesti seuraavin lupamääräyksin höystettynä:

1. Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista luvamukainen alin ottotaso on merkittävä maastoon riittävän yksiselitteisesti siten, ettei lupamääräysten vastainen maa-ainesten tahaton otto ole mahdollista. Alin ottotaso aloitusvaiheessa on N 2000 +171,50.
2. Varsinaisen ottoalueen (kaivualue) rajat, siten kuin ne ottamissuunnitelman suunnitelmakartassa on esitetty, on merkittävä maastoon riittävän yksiselitteisesti siten, ettei lupamääräysten vastainen maa-ainesten tahaton otto ole mahdollista.
3. Ottamisalue, johon ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaiset kaivannaisjätteiden varastointialueet ja muut ottamistoimintaan liittyvät toimintoalueet sisältyvät, on merkittävä maastoon riittävän yksiselitteisesti siten, ettei kaivannaisjätteitä tai jalostettua maa-ainesta tahi muita lupaan liittyviä toimintoja tahattomasti sijoiteta luvitetun alueen ulkopuolelle.
4. Alueelle asennetusta pohjavesiputkesta tulee havaita vedenpinnan taso ennen ottamistoiminnan aloittamista ja toiminnan aikana kaksi (2) kertaa vuodessa (kesä- ja joulukuussa). Tulokset havainnoista toimitetaan vuosittain tammikuun loppuun mennessä Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa, perustellusti, edellyttää muutoksia pohjavesien tarkkailulle.
5. Luvanhaltijan on varmistettava käytettävien tieyhteyksien haltijoiden kera teiden käyttöön mahdollisesti liittyvät kunnossapitovelvoitteet.
6. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella aloitustarkastus. Tarkastuksessa todetaan mm. ottoalue- ja ottotasomerkintöjen maastossa olevan yksiselitteisesti luettavissa.
7. Alimman ottotason ja ylimmän pohjavedenpinnan väliin on jätettävä kaikissa olosuhteissa vähintään kahden (2) metrin suojakerros koskematon maa-ainesta. Ottamisen aikana suojakerroksen paksuutta on seurattava pohjaveden havaintoputken vedenpinnan korkeuden avulla. Mikäli pohjaveden pinnanvaihtelut osoittautuvat ennakoitua suuremmiksi, on alinta ottotasoa tarvittaessa nostettava siten, että vaadittu suojakerros toteutuu.
8. Mikäli toimintoalueelle pesiytyy törmäpääskyjä, tulee maa-ainesten ottotoiminnot sopeuttaa siten, ettei pesintää vaaranneta.

9. Mikäli alueelle ottamistoiminnan aikana muodostuu jyrkkiä rintauksia tai muutoin vaarallisia alueita, tulee alueelle asentaa lippusiimat tahi muu selkeä varoitusten menetelmä, jolla mahdollisten kulkijoiden tahaton joutuminen vaaratilanteisiin vältetään.
10. Mikäli ottamistoimintaan liittyy tarve kiviaineksen murskaus- tai rikotustoimintaan, tulee mahdollisista toiminnoista tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Mahdolliset poltto- ja voiteluaineita sisältävät säiliöt tulee sijoittaa varsinaisen kaivualan ulkopuolelle. Käytettävien säiliöiden tulee olla kaksivaippaisia IBC-vaatimukset täyttäviä säiliöitä. Tankkauspaikat tulee toteuttaa siten, ettei polttoaineita pääse pohjaveteen ja mahdolliset valumat on mahdollista työstää siten talteen.
12. Merkittäviä konekaluston huolto- tai korjaustöitä ei saa suorittaa kaivualueella eikä sen välittömässä läheisyydessä. Myös koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on sijoitettava kaivualan ulkopuolelle.
13. Öljyn ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden pääsy ympäristöön on estettävä.
14. Ottaminen ja jälkihoito alueella tulee tehdä vaiheittain ottosuunnitelmassa kuvatulla tavalla ja siten, että suunnitelmassa esitetyt pintamaiden varastoinnit voidaan toteuttaa suunnitellulla ottamisalueella. Pintamaata tulee poistaa mahdollisimman pieneltä alueelta kerrallaan, jotta pintamaiden varastointi on mahdollista toteuttaa ottosuunnitelmassa esitetyllä tavalla.
15. Ottamisalueelle ei saa läjittää/levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Ottamisalueen ulkopuolelta maisemointia varten tuotujen maa-aineksien on oltava puhtaita, eivätkä ne saa sisältää haitallisia aineita, jotka saattaisivat kulkeutua pohjaveteen. Maisemoinnissa käytettävien muualta tuotujen materiaalien alkuperä on aina selvitettävä ja tieto on toimitettava valvontaviranomaiselle.
16. Alueen jälkihoito tulee saattaa loppuun viipymättä ottamistoiminnan päätyttyä siten, että **alue on maisemoitu lupa-ajan päättyessä**. Mikäli alueella joudutaan lupa-ajan päättymisen jälkeen tilapäisesti varastoimaan jalostettuja maa-aineksia niin, ettei jälkihoitotoimenpiteitä kaikilta osin voida määrättyssä ajassa suorittaa, tulee suunnitelma ko. materiaalin sijoituspaikoista, -määristä ja arvoidusta varastointiajasta ennen lupa-ajan päättymistä esittää valvontaviranomaisen hyväksyttäväksi.
17. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta lopputarkastus. Lopputarkastuksessa todetaan ja hyväksytään myös alueelle jäävän jalostetun maa-aineksen varastointipaikkojen maisemointitarve varastoinnin ajallaan päätyttyä.
18. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain ilmoitettava valvontaviranomaiselle (luvan myöntöajankohtana Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) otetun aineksen määrä ja laatu.
19. Luvanhaltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma viimeistään viiden (5) vuoden kuluttua tämän lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta ja ilmoitettava arvioinnista valvontaviranomaiselle.
20. Kokonaisottomäärä on 10 000 m³ ja lupa-aika 10 vuotta. Lupa on voimassa 10 vuotta luvan antopäivästä lukien.

21. Mikäli nämä määräykset ja ottosuunnitelma osoittautuvat ristiriitaisiksi, noudatettakoon näitä määräyksiä.

Perustelut

Maa-ainesten ottaminen ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa (MAL 6 §), jolloin lupa maa-aineslain mukaan tulee myöntää. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Lupamääräysten perustelut

1-3,5-6. Määräyksillä varmistetaan toiminnan hallittu ja laillinen aloittaminen siten, ettei toiminnalla aiheuteta vahinkoa ympäristölle.

4 ja 7. Määräyksillä varmistetaan pohjaveden suojelua.

10. Koska kysymyksessä ei ole kallionlouhinta-alue, voidaan murskaustoimintoja suorittaa ympäristönsuojelulain mukaisella ilmoitusmenettelyllä.

11-13. Määräykset on annettu sekä pohjaveden että maaperän suojelemiseksi.

8-9. Ottamistoiminnan aikana on työturvallisuuden lisäksi varmistettava myös muiden, ihmislaji mukaan lukien, alueella mahdollisesti liikkuvien turvallisuus.

14-16. Määräyksillä tähdätään ottamistoiminnan päättämisen järjestelyyn ja alueen käyttöön ottotoiminnan päätyttyä.

6,16-19. Määräyksillä edesautetaan osaltaan valvovan viranomaisen toimintaa.

Vakuus ennen päätöksen lainvoimaisuutta

Luvanhakija hakee lupaa aloittaa maa-ainesten ottamistoiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Kuntaympäristölautakunta myöntää luvanhakijan hakeman MAL 21 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Luvansaajan tulee asettaa Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuudentuhannenneljänsadan (6 400) euron suuruinen vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Tämän vakuuden on oltava voimassa toiminnan aloittamisesta päätöksen lainvoimaiseksi tulemiseen saakka. Tämä voidaan järjestää myös toiminnan varsinaiseksi vakuudeksi osoitetulla vakuudella.

Lausuntojen ja muistutusten huomioiminen lupapäätöksessä

Vivahteita Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen lausunnon huomioon ottamisesta on aistittavissa lupamääräyksiä tarkasteltaessa.

Luvan voimassaoloaika

Lupa on voimassa 10 vuotta luvan antopäivästä lukien, ollen luvan viimeinen voimassaolopäivä siten 21.6.2033 jaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Ilomantsin kunnan maa-ainestaksa (kuntaympäristölautakunta 7.12.2021 § 59)

Vakuus päätöksen saatua lainvoiman

Maa-aineslain 12 §:n mukaan lupaviranomainen voi edellyttää, että hakija antaa kunnalle pankki- tai vastaavan vakuuden maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisen vakuudeksi.

Luvanhakijan on asetettava Ilomantsin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vakuus, jonka määrä on kuusituhattaneljäsataa (6 400) euroa. Vakuuden on oltava voimassa vähintään vuoden kauemmin kuin myönnetty lupa. Vakuus on asetettava omavelkaisena pankkitakauksena tai -talletuksena. Lupa- ja valvontaviranomaisena toimiva kunnan ympäristönsuojeluviranomainen luovuttaa vakuuden pois, kun hakijan pyytämässä lopputarkastuksessa jälkityöt on todettu kaikilta osin tehdyiksi lupamääräysten mukaisesti.

Lupamaksu

Lupamaksu on 530,00 euroa. Lisäksi peritään 25 € kuuluttamisesta kunnan ilmoitustaululla (tietoverkossa) ja naapureiden kuulemisesta 175 €.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan 21.6.2023 olevan julkipanon jälkeen 22.6.2023.